

BOOKA.

Knjiga **159**

LISA TADEO
ŽIVOTINJA

Naslov originala

Lisa Taddeo

Animal

© 2021 by Woolloomooloo, LLC

ZA IZDAVAČA

Ivan Bevc

Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje

BOOKA

11000 Beograd, Cara Dušana 68

office@booka.in

www.booka.rs

IZVRŠNA UREDNICA

Sanja Bogičević

PREVOD S ENGLESKOG

Eli Gilić

LEKTURA

Booka

KOREKTURA

Jelena Petrović

PRELOM

Bodin Jovanović

DIZAJN KORICA

Monika Lang

ŠTAMPA

DMD Štamparija

Beograd, 2021.

Sva prava zadržana.

Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reprodukovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

LISA TADEO
ŽIVOTINJA

Prevela Eli Gilić

Mojoj majci i mom ocu

1

Odvezla sam se iz Njujorka, gde se čovek upucao na moje oči. Bio je proždrljivac pa je krv koja je potekla iz njega ličila na svinjsku. Znam, surovo je pomisliti takvo nešto. Uradio je to u restoranu u kome sam večerala s drugim muškarcem, još jednim oženjenim. Vidiš li kuda ovo vodi? Ali nisam uvek bila takva.

Restoran se zvao *Piadina*. Na zidovima od gole opeke visile su fotografije ostarelih Italijanki koje ogromnim pobrašenjenim prstima mese njoke. Jela sam taljatele bolonjeze. Sos je bio gust, boje rđe, i na vrhu je stajala svetla grančica peršuna.

Bila sam okrenuta prema vratima kad je Vik ušao. Nosio je odelo, kao i uvek. Samo sam ga jednom videla ležerno obučenog u majicu i farmerke i to mi je mnogo zasmetalo. Sigurna sam da je primetio. Ruke su mu bile blede i mekane i nisam mogla da skrenem pogled s njih.

Nikad nije bio Viktor, već uvek Vik. Bio mi je šef i dugo sam ga poštovala, pre nego što se bilo šta desilo. Bio je veoma pametan i čist, a srdačnost mu je sijala na licu. Nezajajljivo je jeo i pio, ali to preterivanje odisalo je izvesnim dostojanstvom. Bio je velikodušan pa bi sipao kremast spanać

prvo svima ostalima pa tek onda sebi. Rečnik mu je bio bogat, uredno je češljao kosu da pokrije proćelavo teme i imao je veliku zbirku lepih šešira. Imao je i dvoje dece, ćerku i sina; dečak je bio mentalno zaostao i Vik je to skrivao od mene i drugih podređenih. Na radnom stolu je držao samo ćerkinu fotografiju.

Vik me je vodio u bezbroj restorana. Jeli smo u crvenim separeima u velikim pečenjarama u kojima su svi druželjubi i gde su konobari oćijukali sa mnom. Mislili su da mi je otac ili stariji muž, a možda su i pogodili da sam ljubavnica. Naša veza je nekako uključivala sva ta tri odnosa. Žena mu je bila kod kuće u Red Benku. Rekao je: „Znam da nećeš verovati pošto sam ovako aljkav, ali žena mi je veoma lepa.“ Ali nije bila lepotica. Kosa joj je bila prekratka za lice, a put previše bleđa za boje koje je volela da nosi. Izgledala je kao dobra majka. Volela je da kupuje male slanike i turske peškirre. Kad smo počeli da se družimo, ako bi mi bambusov slanik privukao pažnju dok sam se šetala po gradu, fotografisala bih ga i poslala mu poruku: *Da li bi se dopao tvojoj ženi?*

Rekao je da imam odličan ukus, ali šta to znači?

Možeš se osećati veoma sigurno kad se družiš sa starijim muškarcem koji ti se divi. Gde god da se nađeš, ako nešto krene naopako, možeš da ga pozoveš i on će doći. Čovek koji dolazi trebalo bi da ti bude otac, ali tad ga nisam imala a ti ga nikad nećeš imati.

U nekom trenutku sam počela da se oslanjam na Vika za sve. Radili smo u marketinškoj firmi. On je bio kreativni direktor. Nisam imala baš nikakvog iskustva kad sam počela, ali bila sam nadarena, kako je rekao. Unapredio me je od obične pomoćnice u kopirajterku. U početku sam uživala u tim pohvalama, a onda sam počela da se osećam kao da zaslužujem sve što dobijam, kao da on nema nikakve veze s

tim. Bilo je potrebno nekoliko godina da dođe do toga. A za to vreme je naš odnos postao seksualan.

Mogu ti reći mnogo o seksu s čovekom koji te ne privlači. Sve se svodi na ono što radiš, na tvoje telo i kako ono izgleda nekome sa strane, kako se pomera iznad tog čoveka koji je samo posmatrač, za tebe.

Dok je trajalo, nisam bila svesna kako to utiče na mene. Primetila sam tek nekoliko godina kasnije, kad tri tuširanja dnevno nisu bila dovoljna.

Prvi put je bilo u Škotskoj. Firma je ugovorila posao s pivarom Njukasl i Vik je predložio da preuzmem vođstvo, idem na sastanke i dogovorim sve. Bio je to veliki posao i ostali su mi zavideli. Bila sam nova u firmi, kao i u tom poslu uopšte. Prestali su da flertuju sa mnom i počeli da se ponašaju kao da sam egzotična plesačica, istovremeno drkali i osuđivali me.

Pivara me je smestila u luksuzan hotel na obodu Edinburga. Sav je bio u hladnom kamenu i velikim prozorima, a ispred ulaza se nalazio kružan pošljunčan prilaz. Kroz prozor sam videla kako se zaustavljaju oldtajmeri, blistavi crni *mercedesi* i mali srebrni *poršei*. Na krevetu je stajao karirani pokrivač, a telefon je bio u obliku divlje patke. Noćenje je koštalo hiljadu četiristo dolara.

Obuzela me je tuga posle nedelju dana u Škotskoj. Bila sam se navikla na samoću, ali drugačije je u drugoj zemlji. Sunce nikad nije izlazilo, ali nije bilo ni kiše. Pored toga, bila sam veoma naivna u vezi s poslom, što su predstavnici Njukasla primetili. Pozvala sam Vikovu kancelariju. Iako to nisam htela, zaplakala sam. Rekla sam da mi nedostaje otac. Naravno, nedostajala mi je i majka. Ali na sasvim drugačiji način, a razumećeš zbog čega je tako.

Sledeće večeri, Vik je bio u Škotskoj. Let u poslednjem trenutku bio je papren, više od dvanaest hiljada dolara, a platio

je iz svog džepa zato što sam se prestravila da će naše kolege misliti kako sam omanula. Nije došao ni na jedan sastanak. Samo mi je dao teze za razgovor. Uzeo je sobu niz hodnik. Prve noći smo večerali i popili piće u predvorju, a onda je svako otišao u svoju sobu. Međutim, druge noći me je ispratio do moje sobe.

Pametni stariji muškarci umeju da ti se uvuku u gaće. U početku to neće izgledati ljigavo i čak može delovati kao da je bila tvoja ideja.

Nosila sam krem vunenu haljinu, a noge su mi bile bose. Nikad ne nosim hulahopke niti helanke, čak ni zimi. Obula sam crne lakovane cipele s kaišićem i kockastom potpeticom.

Vik je bio u odelu. Uvek se oblačio kao muškarci u reklamama za cigarete. Nije me privlačio, ali smirivao me je miris njegovog parfema. Smejali smo se dok smo išli tim zeleno-zlatnim hodnikom. Jedan par je prošao pored nas i sećam se kako me je žena odmerila. Taj osećaj me je dugo pratio.

U mojoj sobi smo otvorili dve srednje boce crnog vina iz mini-bara, kao i tri avionske bočice skoča koje je sam popio.

Verovatno kako bih se zaštitila, zaboravila sam tačno kako je počelo. Sigurna sam da sam imala mnogo udela u tome, ispitivala sam svoju seksualnu moć. Koliko sam lepa. Ali jasno se sećam ogledala na zidu naspram prozora s kojih sam danima slušala kako otmeni automobili krckaju šljunak. Ustala sam da se pogledam u ogledalu jer je rekao da mi je vino obojilo uglove usana i da izgledam kao kokainska zavisnica. „Ha-ha“, odvrtila sam. Ali pored njega nikad nisam mogla da se osećam ružno.

Prišao mi je otpozadi u ogledalu. Glava mu je bila nenormalno velika pored moje. Krem haljina mi je otmeno isticala

dugu tamnu kosu. Stavio mi je jednu šaku na rame, a drugu uz kosu, blizu uva, nagnuvši mi glavu u stranu. Gledala sam mu oči kad je spustio tanke usne na moj vrat. Drhtaj mi je prošao kičmom, delom zbog odbojnosti, ali istovremeno sam nehotice seksualno reagovala. Svukao mi je haljinu preko glave. Stajala sam u visokim potpeticama i belom čipkastom donjem vešu s crvenim mašnicama sa strane. U to vreme sam se doterivala za nekoga, a volela sam da verujem kako to radim zbog sebe. Jednom sam u prodavnici opreme za kuhinju u Sohou kupila kecelju s printom zečeva, brvnara i devojčica koje ližu kornete sladoleda.

Kasnije su došla putovanja u Sajulitu, u Skotsdajl u lepu banju. Kupatila s plavim pločicama i izvrstan suši. Gvakamoli, trbušne igračice, poslužitelji i sve ostalo.

Na kraju mi je postalo previše odvratno, ali dugo sam podnosila. Sve u svemu, nije bilo mnogo fizičkih dodira. Ako dobro vodiš igru, možeš da se izvučeš s mnogo toga. Pogotovo ako je čovek oženjen, možeš da pričaš o moralu i tome šta bi tvoj pokojni otac mislio. Možeš da nateráš muškarca da strepi samo zato što te drži za ruku, a ti si sve vreme na onim toplim mestima s palmama i golf vozilima.

Nisam prestala da odlazim na sudare. Bila sam pomalo opsednuta nekolicinom mladića, ali ni sa jednim nisam imala stvarno ozbiljnu vezu. Ispričala sam Viku za neke. Rekla sam da su mi drugari i pustila ga da se bori sa sumnjama. Ali uglavnom sam lagala. Rekla bih da idem da se nađem s drugaricama pa se iskrala iz kancelarije i potrčala prema stanici podzemne, sve vreme se osvrćući preko ramena, plašeći se da me prati. A onda bih se našla s nekim nepristojnim mladićem, a Vik bi se vratio kući i krstario po internetu ne bi li mi ušao u trag na društvenim mrežama. Poslao bi mi poruku oko jedanaest: *Šta ima, mala*. Nije koristio znak pitanja kako

pitanje ne bi izgledalo kao isleđivanje. Naučiš sve o ljudskoj prirodi kad je stariji muškarac opsednut tobom.

Takvo stanje je bilo podnošljivo. Oboje smo dobijali ono što nam je bilo potrebno, mada sam mogla i bez njega. Ispostavilo se da on nije mogao bez mene. Uporedio je odnos sa mnom s Ikarom. On je bio Ikar, a ja sunce. Od takvih rečenica, u koje sam verovala i još verujem, pripadala mi je muka. Koja još devojka želi da bude sunce nad zemljom u koju čak ne želi da otputuje?

Sve je bilo u redu nekoliko godina, sve do čoveka iz Montane. Zvala sam ga Veliko Nebo, a i Vik, u početku. Dovala sam Vika do granica onoga što čovek može da podnese. Ne savetujem da to radiš, a trebalo bi da znaš šta to može učiniti ljudskom biću.

Mislim da je Vik te večeri došao da ubije mene, eto šta mislim.

2

Ako bi neko tražio da opišem sebe jednom rečju, odlučila bih se za reč *pokvarena*. Pokvarenost mi je koristila. Ne bih umela da kažem zbog čega je bila korisna. Ali preživela sam najgore. *Preživela* je druga reč za koju bih se odlučila. Kad sam bila dete, dogodilo se nešto mračno što je imalo veze sa smrću. Ispričaću ti sve o tome, ali prvo hoću da ti kažem šta se desilo posle večeri koja mi je promenila život. Učiniću to ovako da možeš da potisneš saosećanje. A možda i nećeš imati nimalo saosećanja. To je u redu. Važnije je da razvejem nekoliko pogrešnih shvatanja – uglavnom o ženama. Ne želim da nastaviš krug mržnje.

Nazivali su me kurvom. Osuđivali su me ne samo zbog stvari koje sam činila drugima već i – okrutno – zbog onoga što mi se dogodilo.

Zavidela sam ljudima koji su me osuđivali. Onima koji su imali sređen, predvidljiv život. Pravi fakultet, pravu kuću, pravo vreme za preseljenje u veću. Propisan broj dece, što je ponekad dvoje, a nekad troje. Kladam se da većina nije preživela jedan odsto onoga što je mene zadesilo.

Međutim, poludela bih kad bi me ti ljudi nazvali sociopatom. Neki su čak to govorili kao da je nešto pozitivno. Ja sam

neko ko veruje da zna ko bi trebalo da umre a ko da živi. Ja sam mnogo toga. Ali nisam sociopata.

Kad je Vik prosvirao rupu u sebi, krv je potekla kao alkoholno piće. Nisam videla takvu krv od svoje desete godine. To je otvorilo portal. Videla sam odraz svoje prošlosti u toj krvi. Prvi put sam jasno sagledala prošlost. Panduri koji su došli u restoran izgledali su napaljeno. Sve su nas izveli odatle. Muškarac s kojim sam večerala pitao je hoću li biti dobro. Oblaćio je jaknu. Mislio je hoću li biti dobro te noći i ostatak života jer ga nikad više neću videti. Jednom me je pitao ko je moja ekipa i nisam znala na šta misli, ali tad sam shvatila. Pokojnik na podu bio je moja ekipa. Bila sam deo ekipe koju Dartmut ne prepoznaje. Kad je policija otišla, peške sam se vratila u stan. Mislila sam da nemam ugljene hidrate u kući, ali našla sam kutiju takosa. Najgore u vezi s prejedanjem je što ti je potrebno više klonopina nego inače. Šećer mi se podigao tek toliko da postanem odlučna. Rešila sam da je pronađem.

Vik se dotad verovatno ohladio. Zamislila sam njegove hladne pipke. Kad te neko guši onim što misli da je ljubav, bar se osećaš kao da te grli iako ti preseca dotok vazduha. Kad je Vik umro, ostala sam sasvim sama. Nisam imala snage da nateram nekog drugog da me voli. Bila sam inertna. Vuota. Reč koju bi moja majka upotrebila. Uvek je koristila najbolje izraze.

Ostala je još jedna osoba. Devojka koju nikad nisam upoznala. To me je užasavalo jer me žene nikad nisu volele. Nisam od onih žena koje druge žene vole. Živela je u Los Anđelesu, gradu koji mi je bio nejasan. Ljubičasta štukatura, kriminalci i šljokice.

Nisam verovala da će me Alis – tako se zvala – voleti, ali nadala sam se da će bar želeti da se vidi sa mnom. Godinama sam znala njeno ime. Bila sam gotovo sigurna da ona ne

zna moje. Prvi put posle mnogo vremena, otići ću nekud s razlogom. Nisam imala predstavu kako će put u Kaliforniju proći. Nisam znala hoću li se tucati s nekim, voleti nekoga ili ga povrediti. Znala sam da ću čekati na poziv. Znala sam da ću biti besna. Imala sam nula dolara, ali to nije isključivalo mogućnost bazena. Moj put je mogao da odvede na mnogo staza. Nisam mislila da će me ijedna odvesti do ubistva.

Godinama nisam mogla da joj uđem u trag, nije imala naloge na društvenim mrežama, nije bilo podataka o kupoprodaji nekretnina. Povremeno sam je tražila. Ali imala sam premalo podataka i nasmrt sam se plašila.

A onda sam jednog poslepodneva otišla kod zubara zbog dva izbijena zuba. Jedan muškarac je to uradio, mada tehnički nije bio nasilan. Zubar je bio skup, ali plaćao ga je čovek kriv za gubitak zuba.

Sedela sam u čekaonici više od sata i listala jedan od onih ambicioznih časopisa za ljude koji zarađuju preko pet miliona dolara godišnje. A ona je bila na naslovnici s još četiri lepe žene koje su bile najbolje za fitness, jogu aštanga, aikido i slično u Los Anđelesu.

Njen izgled me je toliko privukao da sam pročitala članak i videla njeno ime, koje sam više od decenije čuvala na listiću papira. Tiho sam ciknula i vazduh mi je šištavo izleteo kroz rupu između zuba.

Bila je lepša nego što sam mogla i da zamislim. Grudi su joj bile skroz savršene. Jedan stari momak – ne momak, ali jedan od onih liferanata više neizvesnih jutara – rekao je to kad je neka glumica ogolila grudi u jednoj sceni. Njene grudi, rekao mi je dok smo jeli jeftin sladoled od vanile, skroz su savršene. I dalje se divim sebi što ga nisam ubila.

Godinama sam sanjala o njoj. Često sam zamišljala kako je povređujem. A kad nisam imala te misli, druge su bile jednako zabrinjavajuće.

Nekoliko dana posle Vikove smrti, ispraznila sam stan. Majstor sam za odlaske. Nisam znala gde ću živeti. Zvala sam nekoliko stanova za izdavanje blizu njenog radnog mesta. Ali ponestajalo mi je novca i nisam mogla mnogo da biram s obzirom na to s koliko sam raspolagala. Bilo je toliko loše da sam zvala da se raspitam za stan koji je na sajtu imao samo fotografiju kupatila s buđavim fugnama, bočicom šampona *selsun blu* u tuš-kabini i ničim drugim.

Mampirala sam kihotsku, nepraktičnu rutu i odvezla se svojim *dodž stratusom* u Kaliforniju. To je veoma ružan ali velik automobil u koji sam mogla da smestim sve svoje stvari. Majčin nakit u sivoj limenci. Moje najlepše haljine, svaka u zasebnom plastičnom omotaču, prebačene preko suvozačkog sedišta. Deridina knjiga, fotografije i jelovnici iz restorana u kojima sam provela večeri vredne pamćenja. Eterična ulja iz svetog mesta u Firenci. Koren marihuane, lula, devedeset šest pilula raznih oblika i nijansi krem i plave. Veoma skupe helanke boje bakra i top boje senfa. Kutije dimljene morske soli i dvadeset debeljuškastih pakovanja pastine jer sam čula da se ne mogu naći u lancima *Ralfs* i *Vons*. Ponela sam stvari koje su mogle da putuju samo sa mnom, koje nisam smela da poverim nikom drugom. Moja omiljena marama, moj slameni šešir. Fotografija Dajane Arbus. Moja majka i moj otac.

Oboje su bili u plastičnim kesicama. Mislila sam da je najbezbednije da ih tako preselim. Kesice su bile u staroj kartonskoj kutiji za klementine na podu ispred suvozačkog sedišta. Otac me je zvao Klementina ili mi je možda pevao tu pesmu. A možda je radio i jedno i drugo. Nosio je jareću bradicu i osećala sam se kao anđeo kad bi me poljubio u čelo.

Bilo je osamdeset miliona automobila na Auto-putu Pacifičke obale. Zbog sunca na haubama je delovalo toplije nego što je stvarno bilo. Plaža u daljini izgledala je suvo, pre svetlucava površina nego hladne plave dubine. Tik pre isključenja za kanjon, primetila sam otvorenu pijacu s nameštajem i ukrasnim predmetima, izdubljenim hrastovima pretvorenim u stolove, glavama božanstava napravljenim u smoli.

Zaustavila sam se jer sam htela nove vaze za pepeo. Bacila sam stare. Naravno, užasavala sam se zato što sam nosila pepeo svojih roditelja u kesicama, ali bilo mi je mnogo gore zbog ostataka u vazama koje nisam uspela da spakujem. Stalno sam razmišljala kako su njihovi delovi zauvek izgubljeni. Možda se u vazi zadržao nokat s nožnog prsta. Trećina čeone kosti.

Izašla sam iz *dodža* i prošla pored voštanih svećnjaka. Nacrtala sam crtu u paperjastoj prašini na reflektujućoj kugli. Prošla sam pored morskih konjica od topaza, meksičkih oslikanih lobanja, akvamarinskog morskog stakla u mrežama od kanapa.

Prišao mi je mladić okruglog lica koji je po toj vrućini nosio duks s kapuljačom.

– Gospođice, mogu li da vam pomognem? – pitao je. Srećno se osmehivao i zbog toga je izgledao kao da nema pojma ni o čemu što se dešava u svetu.

– Ne možeš – odgovorila sam. Ljubazno sam to rekla, ali došla sam do tačke u životu kad nisam imala živaca za razgovore koji ne vode ničemu.

Pijaca je delila parkiralište s radnjom za kućne ljubimce. Zrnevlje za ptice, džakovi zobi za konje. Mnogo je konja u kanjonu. Žene s dugim pletenicama jahale su po stenama. Zamišljam kako ćeš biti jedna od njih, viša od mene, veličanstvena u svemu.

Vaze su bile izložene pored nekoliko visećih petunija i prašnjavih ruža. Jedna je bila crna sa žutim cvetovima. Staklena žaba s narandžastim očima i stopalima visila je s vrha i virila unutra. Izgledala je vulgarno, kao nešto što se može zateći u kući nekog penzionera u Floridi. Privukla me je.

Mladić za kasom me je primetio i nije skidao pogled s mene. Nosila sam belu haljinu nalik spavaćici, tanku poput dima. Kopao je bubuljicu na bradi i buljio u mene. Svakog dana se dogodi na stotinu takvih malih silovanja.

Podigla sam vazu i šetala okolo s njom, praveći se da razgledam baštenske jastuke i kineske lavove čuvare od žada. Neko je pozvao bubuljičavog radnika telefonom. Čula sam kako drugi momak premešta morske konjice iza mene. Ljudi retko misle da ćeš ukrasti nešto veće od svoje glave.

S vazom u kolima, osećala sam se kao da imam sve važne stvari koje su mi potrebne. Radnici iz agencije za selidbe dovešće ostatak u kuću. Pun kamion predmeta koje nisam koristila. Počela sam da se penjem iz kanjona. Osušene tamnozeleno zelene biljke uzdizale su se iz peskovitih pukotina između stena. Plameni grmovi, paprat vilina vlas, lažni indigo i polegla trava. Povremeno bi neka boja sevnula, ali uglavnom je sve bilo smeđe i maslinasto, kao i neočekivano neuredno. S puta sam videla kuće sagrađene u stilu sedamdesetih, izgrađene od drva za logorsku vatru i umrljanog stakla. Gledale su na zvečarke i smeđu travu. Pogled na kanjon je važan. Agentkinja za nekretnine, Keti, iznova je to ponavljala. Pogled. Na kraju više nije zvučalo kao reč koju znam.

Pričala je i o kojotima i zvečarkama. „Ali ne brinite“, rekla je. Preko telefona je zvučala kao da je riđokosa i lepa. „Ne

brinite. Kevin voli da hvata zvečarke i premešta ih na bolje mesto, nema problema.“

Kevin je bivši poznati reper koji živi na imanju. Pitam se hoće li ti on išta značiti. Značaj je prolazan. Mladić zvani River živi u jurti na livadi. „A vlasnik kuće takođe stanuje u blizini“, rekla je agentkinja. „Za slučaj da iskrсне neka nevolja. Mnogo će vam se dopasti. To je jebeni raj.“

Pela sam se vijugavim putem sve dok nisam videla putokaz za Komanči drajv. Obuzeo me je užas jer mi se ulica nije dopala na prvi pogled. Nije imala drveće, a kuća je bila na vrhu strmog pošljunčanog prilaza. To je najviša tačka kanjona Topanga i gotovo para oblake. Izgleda kao mesto na kome prave met.

Nije bilo pravog parkirališta, tako da sam se zaustavila pored crnog *dodž čardžera* koji je gledao na strmu padinu. Izbliza je imanje podsećalo na fotografije koje mi je agentkinja poslala, ali ne na onaj način koji je bitan. Poslala je san. Poslala je pogled kroz prozore i peć na pelet. Nije poslala zarđalu kadu punu smeđih sukulenata ispred ulaznih vrata. Pored nje su stajali sto od kovanog gvožđa i dve stolice. Pesak boje đumbira bio je pomešan sa šljunkom pa ni sto ni stolice nisu stajali ravno. Leptiri su pokrili prozore. Kuća od tamnonarandžaste gline imala je oblik kruzera. Nije imala ništa lepo, ništa simetrično. I spolja i iznutra je pritiskala vrućina od koje stari ljudi umiru. Kad pomislim na tebe samu na takvoj vrelini – kao što ću ja biti – moram da se nateram da skrenem misli.

Rečeno mi je da kucam na Kevinova vrata. On je živeo u dve kuće spojene u jednu ispod moje. Nagađam da su dva stana u toj kući, ali nije tako izgledalo. Kevin će mi dati ključeve. Umetničko ime mu je bilo *Vajt Spejs*. Agentkinja, Keti, govorila je o njemu kao što izvesne belkinje pričaju o crncima koji su postali slavni.

Pre nego što sam pokucala, prošetala sam se po imanju. Ketu je bila u pravu. Pogled jeste bio teatralan. Kad god smo razgovarale, zamišljala sam je kako sedi za stolom na suncu i gricka dimljeni losos sa začinima. Bila sam sigurna da ću je omrznuti ako se upoznamo.

Ispod planine se video okean, a vitki pravougaonici grada uzdizali su se iza drveća s druge strane kanjona. Razočarale su me siluete krovova pod nebom. Otišla sam do najviše tačke na imanju. Nalazila sam se kilometrima iznad automobila s telefonima. Videla sam tananu izmaglicu, verovatno oblake. Kad sam imala deset godina, strina Goša mi je rekla da su moji roditelji tamo. Gore, među oblacima. „Ali jesu li zajedno tamo gore?“, pitala bih, a ona bi ustala da opere tanjir ili zatvori prozor.

Na najvišoj tački se nalazila velika jama za vatru. Izgledala je srednjovekovno zbog velikog kamenja i nagorelih grana. Ispod crne cirade stajala je ogromna hrpa cepanica. Pivska boca puna kišnice.

Primetila sam platnenu jurtu u dolini nekoliko desetina metara niže. S druge strane, niz travnatu stazu nalazila se tradicionalna crvena kućica s jednom vodom krova mnogo većom od druge. Izgledala je kao skockana šupa za baštovanske alatke, nešto što se može kupiti u prodavnici, samo veća i složenija. Zbog hrastova, to je bilo jedino travnato parče zemlje na imanju. Svugde je trava bila osušena i smeđa poput oraha, ali oko te velike šupe je ostala vlažna i zelena. Dve kutije pune nevena uokvirile su vrata s odvojenim gornjim i donjim krilom. Zabrinula sam se da ta kućica pripada vlasniku. Nisam htela da mu budem tako blizu. Ali Ketu nije pomenula toliku blizinu. Nije bilo ni reči o tome.

Odlepila sam haljinu od tela, ali ponovo se zalepila za moj znoj. Tek ću naučiti da tuširanje ne donosi olakšanje

u Kanjonu. Majica postane providna posle samo nekoliko trenutaka.

Pokucala sam na Kevinova vrata. Čula sam rep s primesama bluza, tako da sam posle nekoliko trenutaka ponovo pokucala, glasnije. Samo je odškrinuo vrata pa telom zaklonio pogled. Unutra je mirisalo na tinkture.

– Gospođice Džoun, želim ti mir i dobrodošlicu u kraj. – Bio je veoma visok i lep i imao je prijateljske oči. Nije me gledao. Gledao je kroz mene kao da nisam tu.

Ispružila sam ruku, a on je iskoračio i zatvorio vrata za sobom. Videla sam ga na podijumu, kako čuči s mikrofonom. Stroboskopi i devojke u kratkim šortsevima od likre. Čovek ispred mene je izgledao kao da nikad nije povisio glas ili đuskao.

– Kako je protekla vožnja?

Odgovorila sam da je bilo lepo.

– Čoveče, ne da volim tu vožnju. Previše je vremena prošlo. Avioni me izluđuju.

Dugačkim rukama je oblikovao krila. Glava je već počela da mi se znoji.

– Izluđuju i mene.

– Pretpostavljam da želiš svoje ključeve? Treba li ti pomoć da premestiš nešto?

– Dolaze iz agencije, hvala.

– Dobro, dobro. Nemam limunadu da ti ponudim. Nisam ispekao puslice. Ali doneću ti nešto. Ovo će biti lepo. Svideće ti se ovde, gospođice Džoun. Dopada nam se ovde. Mi smo kao mala porodica. Jesi li upoznala mog drugara Leonarda? Mog mlađeg drugara Rivera?

– Nikoga.

– Vuuuš – rekao je. – Dama se obrušava – naglo je spustio dlan, koji mi je prozujao pored struka – pod okriljem noći.

Doneću ti ključeve, gospođice Džoun. Hajde da te smestimo. Hajde da sredimo tu kuću.

Kad se vratio, pružio mi je dva ključa spojena vezicom.

– Poštansko sandučće – rekao je, pokazujući jedan. – Kuća – pokazao je drugi. – Ne, stani, obrnuto je. – Oduševljeno se nasmejao. – Danas kao da sam pao na glavu. Oprosti, gospođice Džoun. Snimao sam cele noći. Radim noću pa spavam čitavo poslepodne. Za mene je pet ujutru.

Kad sam prihvatila ključeve, šake su nam se očešale. Zaboroga, pomislila sam. Pogledala sam ga, a on me je odmeravao; videla sam kako mi uzima mere. Zatim se osmehnuo. Završio je.

Dok sam se vozila ovamo, želela sam da spavam s pravim kaubojem, s nekim ko nema profil na društvenim mrežama. Za vreme seksa imam osećaj da sam lepa. Kad sam stigla do Teksasa, put je bio gotovo završen. Čovek s kojim sam se kresnula zvao se Džon Ford. Nosio je kaubojsku košulju i položila sam mu dlan na šlic u predvorju *Tanderberda*. Zidovi su bili morskoplavi, a na podu su stajale kravlje kože. Rekao je da je nekad radio na ranču. Međutim, ispostavilo se da je reč o izletu s mladim izviđačima koga se sećao kao da je bio juče. Prodavao je alkohol u Čikagu. Nikad nije čuo za režisera koji mu je imenjak. Kao ni za Dolinu spomenika, u kojoj su snimani filmovi, brzi vesterni koje sam gledala s majkom. Dvapat je podrignuo, preglasno da bih ga ignorisala, pa naručio picu s karamelizovanim lukom. Ali zvao se Džon Ford.

3

Kuća je zaudarala na čačkalice. Šta je to u vezi s novim mestom za stanovanje što te tera da poželiš da se ubiješ? Pretpostavljam da to ne važi za žene koje obeležavaju kutije. Žene koje imaju ubijalice za muve, koje leti pohranjuju zimsku odeću. Ja sam imala majčin uvijač za trepavice. Imala sam stare žute losione iz prodavnica koje više ne postoje. Moje kutije će ostati neraspakovane. Pune uspomena, mirisa i naročito jakog vonja kuglica protiv moljaca koje je moja majka stavila u tašne. Kao dete sam mislila da su to kristalne kuglice.

Unutra je bilo kao u sauni, dva sprata sva u drvetu. Kuća je mogla da bude prelepa. I jeste bila, na neki način. Ali porred toliko trošnih kuća koje imaju potencijal, moraš da budeš vešt. Da umeš da postaviš određene tepihe i lampe. Da se ne obazireš na prljavštinu na mestima do kojih ne možeš dopreti. Zamišljala sam da Alis spada u takve ljude.

U prizemlju su bile kuhinja, dnevna soba i jedino kupatilo. Crna peć na pelet u dnevnom boravku bila je puna lila kristala umesto drveta. Strana kuće što gleda na kanjon bila je sva u staklu. Na fotografijama koje mi je agentkinja poslala videli su se ogroman fikus i nekoliko spečenih palmi. Ali

bez biljaka je sunce delovalo usijano i despotski. Osvetljavalo je prašinu u štekerima.

Nije bilo mašine za posuđe, a svi kredenci su bili različite visine. Fioke su iznutra bile lepljive kao da je neko običnom vodom prao med. Tu neću moći da kuvam divne obroke koji se dugo spremaju. Činije sa školjkama koje se puše ili hrskavim jastogom. To je bila kuhinja za sendviče sa ćurećim prsima. Jednom sam se zabavljala s momkom iz Irske koji je pravio te školske sendviče s prezrelim paradajzom i jeftinim ćurećim prsima svetlucavim od masnoće i punim nitrata. Ostavio bi ćuretinu na radnoj površini pre nego što spremi sendviče. Ujutru bi i dalje bila tamo pa bi je sklonio.

Setila sam se tog momka u novoj kuhinji. Osećaja da smo se dovijali. Kad smo prvi put vodili ljubav, u njegovom stančiću je bilo toliko vrelo da se obilno znojio iznad mene. Znoj mu je s krajeva kose nalik vrhovima kičica curio na moje lice i grudi.

Na spratu je trebalo da bude spavaća soba. Do nje se stizalo spiralnim stepenicama. Bilo je mesta samo za krevet. A tamo je stajao i mali borov plakar. Spavaća soba je izgledala kao Kolorado. Preko jedne grede visilo je staro kaubojsko sedlo. Mogla sam da zamislim drugačiji život, *rosinjol* skije poređane na zidovima.

Popela sam se kratkim tavanskim stepenicama do drugog sprata. U oglasu je pisalo da je tu radna soba. Prethodni stanar je ostavio sklepane police. Zatekla sam i nekoliko providnih omotača za dokumenta pokrivenih peskom i dlakama. Kao da sam ušla u saunu. Znoj mi je curio ispod pazuha i padao na pod.

Sela sam u tankoj belojoj haljini. Osetila sam kako iverje probija svilu i znala da će haljina biti uništena kad ustanem. Nosila sam je po celoj državi, oprala je jednom u Tere Houtu

pa još jednom u Marfi, u umivaoniku u sobi Džona Forda. Tog jutra sam je obukla mokru i pustila da se osuši na meni na suncu. To je bila majčina haljina. Ona ju je toliko godina čuvala u besprekornom stanju.

Šećerni četinaš mi je prešao preko kolena, a onda je neko pokucao na vrata. Otrčala sam u prizemlje i otvorila vrata. Preda mnom su stajala dvojica rmpalija u crnim majicama i teksas šortsevima. Uvek sam se pitala: ako bih morala da se kresnem s jednim tipom u sobi kako bih spasla živu glavu. Ako bi me slomio. Šta bih izabrala?

S ovom dvojicom nisam bila sigurna šta bi bilo sigurnije. Onaj s tetovažom na vratu izgledao je kao čovek koji pušta psa da mu zaskače nogu sve dok jednog dana ne ubije psa jer ga je neko video.

Pitali su me gde želim da ostave neke stvari. Kad su videli spiralne stepenice, onaj s tetovažom na vratu je prostenjao. Prvih nekoliko minuta sam se zbog njih naizmenično osećala kao bogata stara dama i bebisiterka. Nisam htela da budem ni jedno ni drugo.

Drugi tip, sa zlatnim prednjim zubom, toliko je često prelazio pogledom s mojih očiju na grudi da sam pomislila kako ima tikove. Nisam nosila brus pa su mi bradavice štrčale kao venerini češljevi. Ne znam otkud mi takve misli, ali zamislila sam kako me onaj sa zlatnim zubom presamićuje preko plitkog umivaonika i siluje. Pomislila sam kako bih onda smela da ga zamolim da mi sklopi Ikein nameštaj.

Uneli su tek polovinu kad sam shvatila da se drogiraju metom u mom kupatilu. Na svakih pola sata su ulazili jedan za drugim i ličili na goblina kad izađu. Pitam se šta da ti kažem o drogi. Gutala sam pilule i duvala travu, a povremeno bih mesec dana zaredom sama noću šmrkala koku. Stavila bih prah na majčino antikvarno ogledalce pa šmrkala kroz

novčanicu od petsto dolara iz *Monopola*. A onda bih ostala budna do tri-četiri i kupovala haljine preko interneta. Ali najviše sam se drogirala pilulama. Nisam bila dovoljno jaka da idem kroz život ako ne mogu da zaspim kad hoću. Možda ti nećeš morati da se kljukaš time. Priželjkujem da budeš mnogo jača. Jednom sam na jednom ostrvu plivala u zelenoj laguni i kroz bistru vodu videla svoje udove. Gledala sam kako se ljubičaste, crvene i plave ribe kreću oko mog tela i dugo veslala rukama kako bih ostala na površini. Posle toga sam ležala na pesku i usredsredila se na sunce koje mi je grejalo kolena i ramena. Mogu takve trenutke da nabrojim na prste. Priželjkujem da imaš mnogo takvih časova, toliko da primetiš samo one trenutke kad sklizneš u svoj um i prepoznaš ih kao zamke jer oni to i jesu.

U dnevnoj sobi, dok su muškarci unosili teške predmete i ljutito gundali zbog težine mog života, istresla sam oca u vazu u obliku žabe i stavila je na peć na pelet. Zasad sam ostavila majku u kesi pored nje.

Hodala sam po kući, tražeći zanimljive stvari. Ali frižider je bio od onih u koje ne mogu da stanu velike količine salate romana. Nije bio ni za raštan ili zalihe cvekle. U najboljem slučaju, kesice oljuštenih mladih šargarepa. U ostavi je jedva bilo dovoljno mesta za svu moju testeninu i konzerve supe. Kao dete sam imala drugaricu čiji su roditelji bili veoma siromašni. Ostava im je bila puna starih kutija hrane koje su žene iz crkve donosile. Jedne večeri, kad sam bila kod njih, njena majka je otvorila kutiju makarona sa sirom i otkrila crve boje mleka kako mile naokolo, tiho zveckajući kad se sudare suvim telima. Majka je istrebila testeninu, bacila crve u sudoperu pa pustila vrelu vodu da ih ošuri. Kasnije me je drugarica gledala blistavim, vlažnim očima preko stola. Porodica se pomolila, a ja sam uvukla bradu i pravila

se da žmurim iako sam zapravo piljila u tanjir ne bih li videla pokret. Šaka moje drage drugarice bila je sitna i topla u mojoj. Posle te večeri, više se nismo igrale. Prijateljstvo je još bilo sveže pa prekid nije bio bolan, tad. Ali sad stalno mislim na nju. Setim je se kad god otvorim kutiju testenine.

– Gde hoćete da stavimo ovo? – pitao je tip s tetovažom na vratu. Držali su moj dvosed boje burgunca, gnezdo od velura bez rukonaslona koje mi je Vik poklonio. Više puta me je uzeo na njemu. To je bila svrha mnogih poklona.

Htela sam da ga stave na drugi sprat, ali znojili su se. Graške znoja sijale su im na čelu kao oni crvi.

Istresla sam masnu kosu iz konjskog repa i protrljala rame.

– Očigledno ste veoma snažni, ali verovatno je nemoguće odneti to na drugi sprat.

– Ništa nije nemoguće – odgovorio je čova sa zlatnim zubom.

Osmehnula sam se i zahvalila mu. Zatreptala sam. Stvarno sam to uradila. Zatim sam se okrenula i senzualno pošla prema kuhinji. Mislim da nema ničeg lošeg u seksualnoj manipulaciji. Znam da neki misle kako je to pogrešno, ali ne shvatam zbog čega. Podučavala me je strina Goša. Budući stričeva druga žena, ona mi zapravo nije bila rod. Bila je Austrijanka i upadljivo lepa – plava pompadurka, crni *dolče* i *gabana* kompleti, previše filera. Ona me je obučila veštini seksualnog ratovanja. Govorila mi je da žene moraju da koriste sve prednosti kako bi pobedile. Ljudi će te nazivati svakojakim imenima, rekla mi je. Ali oni samo mrze sebe same.

Kad su prošli pored mene s dvosedom, videla sam svetlu tačku od Vikove sperme koju sam razmazala. Najpre mi je bila odvratna, ali u poslednje vreme gledam na nju kao na izbledelu značku.

– Hej, znate li da Vajt Spejs živi ispod vas? – pitao je tip s tetovažom na vratu.

Odgovorila sam da znam.

– Jebeno bolesno – promrsi onaj sa zlatnim zubom. – Kakvo je ovo mesto? Neka usrana umetnička komuna?

– Nemam pojma – odgovorila sam. Muškarci su mi sad izgledali veoma ružno. Pogledala sam kroz prozore i ponovo poželela da sam se preselila negde gde pada sneg i veliki žuti risovi urlaju u jutarnjim mećavama u Kečumu. Obožavam farove u snežnim olujama. Ali s razlogom sam došla u Los Anđeles. Predugo sam ostala u Njujorku iako je trebalo da tražim Alis. Njujork je laž, to ti tvrdim. Svaki grad je laž za sebe, ali Njujork je psina. Ne očekujem da to slušaš. Svako mora sam da nauči u svoje vreme.

Muškarci su primetili da sam prestala da se igram. Nikad nisu zadovoljni kad prestaneš. Bojim se da razjarim muškarca. Da ne budem popustljiva ženica. Plašim se da će me neko ubiti. Kako bih odagnala grižu savesti što se nisam krenula s njima posle očijukanja, svakom sam dala napojnicu od pedeset dolara. Zapitala sam se jesu li morali da kupe met ili su ga kuvali u zarđalom šporetu. Zamislila sam ih kako jedu krekere s kozicama za šankom sumornog supermarketa u Dolini.

Bilo je trenutaka u mom životu kad mi sto dolara nije značilo ništa. Ali kad su mi ove pedesetice otišle iz ruku, čelo mi je buknuo. Osetila sam poznat strah. Jedan mesec sam se svake noći vozila do benzinske pumpe i kupovala greb-kartice. Grebala sam ih ispod svetiljke za odbijanje insekata pored kompresora. Koristila sam kovanicu od deset centi jer je nazubljena. Jedne prolećne večeri sam osvojila pedeset dolara i osetila se kao da su me izabrali za predsednicu.